

כל השבילים בשבילך באתר הכשר shvilim.co
איריס כהן 0548424783c@gmail.com

ניתן לקבל דוגמית של
מקבצי ה"צעדים" הקודמים
ולרכוש גישה לאוצר בלום
של תכנים וכלים לפיתוח
שפה בבי"ס יסודי.

רושמים
במייל: רוצה
דוגמית מקבץ
כלים מ"שבילים"
בעברית.

הדוגמית - חינם
הגישה
- בתשלום

בצעד שלפנינו אדגים מתוך ספר חדש שהיכרתי (לא, הפעם לא משהו שחיברתי)
"שפתי תפתח" ופי יגיד תהילתך...

צעד מס' 134 - שנת תשפ"ה - שנת השפה:

קבלו אותה, שנת תשפ"ה, השנה של השפה.
בואו נחליט שבשנה הזו אנחנו, כמורות שפה - על הגובה!
מהי בעצם שפה? אילו תופעות יכולות להעיד על קושי שפתי?
מה ניתן לעשות כדי לתת מענה לבעלי הקושי,
מעבר לספרי הלימוד השגרתיים הנלמדים לכל הכיתה?
בצעד שלפנינו אדגים מתוך ספר חדש שהיכרתי (לא, הפעם לא משהו שחיברתי)
"שפתי תפתח" ופי יגיד תהילתך...

מהי שפה?

שפה היא הדרך לתקשורת בין אנשים. יש שפה של רמזים בשפת הגוף, יש שפה של סימנים
אבל השפה השימושית ביותר - היא שפת המילים. לכל פריט, לכל פעולה יש שם במילה. יש
מילים שמוסיפות תיארים, ובין לבין מילות קישור ומילות יחס מסדרות את העניינים.
מרצף של מילים נארגים משפטים במבנה ובתחביר תקינים. רצף של משפטים יוצר קטע עם
מבע שלם. מבע של שפה.

זוהי בעצם מטרתה של השפה - להעביר מבע מהדובר לשומע, מהכותב לקורא. יש בה שני
צדדים למטבע, הצד הנותן - צריך לדעת להביע, הצד המקבל צריך לדעת להבין. וכך מעבירים
מידע מאחד לשני, מבקשים, מודים, מספרים... המידע הזה מאפשר ללמוד מאחרים. לא צריך
ליצור את הגלגל מחדש בכל דור, וכך גם להמשיך לחדש חידושים בתורה על סמך הקודמים.

שפה של תלמידים

בחיי התלמידים, השפה היא אחד הגורמים המשמעותיים. בכל מקצוע שלומדים - צריך לקבל
את המידע בשפה של מילים. שפה היא דבר בסיסי שמהווה מפתח להבנה בכל תחום דעת
בפרט במילולי; הסטוריה, מדעים, גאוגרפיה, תורה או דינים. אפילו בחשבון ישנם שמות
למספרים, לסימנים, לנוסחאות ולכללים.

המשך >

קיבלת את הקובץ מחברה? תוכלי להצטרף בעצמך לקבוצה:
רשמי: רוצה כלים מ"שבילים" למייל: 0548424783c@gmail.com

לא לחינם מוקדשים במערכת 4-6 שיעורים בתחום השפה. ובכל זאת, רואים פערים. מה עושים עם הילדים ששיעורי השפה 'לא מדברים אליהם' לא מספיקים להם?

מארגנים שפה

כשאנחנו נכנסות לבית דל, יש הבדל גדול האם הוא מבולגן או מסודר. כשהחפצים מעטים, אך מסודרים - אפשר לנצל את מה שיש. כשיש בלגן, ולא יודעים היכן למצוא גם את המעט שיש - המצב עגום ומייאש. גם אצל התלמידים, נתחיל עם אוצר המילים הקיים, ונעשה בו סדר. הנושא הראשון שמומלץ לעבוד עליו הוא הקטגוריזציה. לשייך כל מילה שמוכרת - למשפחה ומסגרת. הארגון הקטגוריאליו עוזר לנו בשלב הקלט, כשמכניסים מילה חדשה לאוצר המילים היא משובצת במקום מתאים. וגם בשלב הפלט, קל יותר לשלוף מילה כאשר היא מקוטלגת נכון.

מפתחים שפה

אחרי שיש לנו ארונות, נרצה להעשיר את מה שבתוכם. את אוצר המילים כדאי לפתח בתוך הקשר של נושא מסוים, ולא כרשימת מילים לפי סדר מילוני... אם ניקח לדוגמה את נושא לוח השנה היהודי והחגים - כל מושג או מילה תשתבץ מיד במוח במקום המתאים לה. תועלת נוספת לעבודה סביב נושא מרכז היא האפשרות לבחור נושאים בהתאם למידת החשיפה של הילדים. ככל שהם צעירים - נבחר נושאים שקרובים לליבם ושימושיים.

אני רוצה להציג בפניכם דפים מתוך ספר שהתוודעתי אליו ממש עכשיו, בשם: "שפתי תפתח". ותכליתו פיתוח השפה אצל תלמידים בכיתות א' - ג' או לקויי למידה וחנ"מ בוגרים יותר.

קחו לדוגמה את הדפים הללו העוסקים בנושא חגי ישראל ומפתחים **קטגוריזציה** ו**השוואה**. משימות חשיבה בהקשר למושגים סביב אותו נושא - מחזקים את ההפנמה. בדף נוסף תראו שילוב של **פונטיקה עם מושגי היסוד**. גם זו דרך להפנים אותם טוב.

בהירות ומיומנות

כדי שהילדים יצליחו במשימות, הם צריכים לשלוט בנושאים מסוימים, כמו בנושא השל תאריכים. על הדרך חשוב להבהיר להם כיצד מסמנים את התאריכים, ולמה י"ב זה באמצע חודש בערך... **בדף הזה** תוכלו לראות איך עושים את זה בספר - "שפתי תפתח".

השפה היא לא מקשה אחת של ידע, יש בה רבדים שונים. כדי לפתח כל אחד מהם, צריך לעבוד במגוון משימות, לדאוג לפיתוח של מגוון מיומנויות. כאן תוכלו להציץ לדפים נוספים שדרכם מפתחים: **מילוי הוראות, הסקת מסקנות, רעיון מרכזי, רצפים ואבסורדים**.

כאן תראו איך משולבים בספר פיתוח מיומנויות תוך התמקדות והעשרת הידע בנושאים מסוימים.

חוויה יהודית

אפשר למצוא דרכים לפתח שפה, אבל הן עלולות להיות משעממות או בלתי מותאמות להווי החיים היהודי. בספר "שפתי תפתח" חוויה משמעותית בכל משימה, והכול בראש יהודי.

לפרטים והזמנות פנו למייל: b0533169311@gmail.com

או בטלפון: ב. כהן: 053-3169311, ב. וינברג: 053-3125062

קיבלת את הקובץ מחברה? תוכלי להצטרף בעצמך לקבוצה:

רשמית: רוצה כלים מ"שבילים" למייל: 0548424783c@gmail.com

